

Referat från SFOs föreningsstämma i Nässjö den 31 januari 2006.



- Intresset för oljeväxtodling och oljeväxter som energiråvara har ökat otroligt.

Så inledde föreningens ordförande Bengt-Olov Gunnarson årets stämma med SFO. Men oljeväxtodlingen behöver flera ben att stå på och vi får inte glömma bort att raps - förutom energiråvara och ett högkvalitativt livsmedel – också är en viktig proteinförsörjare. På vallfrösidan har det under året som gått skett en stor omställning då odlingen numera sker utan något kilo-stöd och det är ett nytt prissättningssystem.

Efter två år som ordförande för SFO lämnar nu Bengt Olov Gunnarson styrelsen för att arbeta inom Svenska Lantmännens styrelse. Till att i fortsättningen svinga ordförandeklubban i föreningen valdes vid det konstituerande styrelsesammanträdet Göran Brynell, Trelleborg. Göran presenteras mera ingående på hemsidan.

Efter stämman följde flera intressanta stämmoföredrag som naturligtvis handlade om rapsoljan som energiråvara, men även vallfrösidan fick en ingående genomgång av villkoren på den internationella frömarknaden.

Preem tror på RME

Sören Eriksson från Preem informerade om företagets satsningar på framtidens bränsle. Det finns naturligtvis många faktorer som påverkar vilket bränsle vi ska ha i framtiden. Men nummer ett är att det finns långsiktiga spelregler så att företagen kan våga satsa.

Idag förbrukas i Sverige 100 TWh som drivmedel. 70-75 % av dessa kommer med stor sannolikhet att om 20-30 år produceras på jordbruks- och skogsmark. Sverige är ett av de länder i Europa där det finns lägst andel dieslbilar. Endast 8 % av våra personbilar är dieseldrivna medan ex Tyskland, Frankrike och Spanien har 70 %.

Preem har tillsammans med Perstorp AB byggt en anläggning för RME produktion i Stenungsund med start 06/07. Här kommer att produceras 60 000 m³ RME. Rapsen har kommit för att stanna som energiråvara avslutar Sören Ericsson.

Så gör du din RME

Hur det går att producera RME i mindre anläggningar talade Christer Johansson, LRF konsult i Linköping. Eftersom 1 liter kallpressad rapsolja i butik finns att köpa till lägre pris än vad en liter dieselolja kostar i bensinmacken är det ju onekligen lockande att köra på ren rapsolja. Detta är dock inte att rekommendera. Många studier är gjorda och de visar att man får problem med motorn vid användning av ren rapsolja. Med en förestring av oljan blir den betydligt mera diesellik och därmed också intressant som drivmedel.

Det finns ett företag i Östergötland, Ageratec, som säljer gårdsanläggningar för RME framställning. Den första anläggningen håller just nu på att byggas på Tolefors Gård utanför Linköping.

För att få fram en ren RME krävs förutom själva rapspressen en filteranläggning. Investeringskostnaden för en komplett anläggning ligger kring 1 miljon. För att få lönsamhet i produktionen krävs en hög utnyttjandegrad i anläggningen, avsättning för rapskakan till ett vettigt pris (67% av rapsfröet blir foderkaka), ha en avsalumarknad till kunder som inte har energiskatteåterbetalning och att man kan producera en kvalitetssäkrad produkt.

Europeisk vallfrömarknad

Hur ser den europeiska vallfrömarknaden ut? Ole Bech Bondesen från Branscheudvalget för frö i Danmark gav en mycket intressant information om detta. Det är utbud och efterfrågan som styr marknaden och TB för frö gentemot spannmål avgör var produktionen kommer att ske. Trots att det kommit 10 nya medlemsländer i EU kommer detta inte att ha någon stor betydelse för frömarknaden. Endast 13 % av EU:s totala gräsfröproduktion sker inom EU 10. Dessutom är ha-avkastningen mycket låg i dessa länder. Det finns klimatiska förutsättningar för fröodling i flera av länderna, men de är inte konkurrenskraftiga som det ser ut idag. Konkurrensen till den europeiska vallfrömarknaden kommer i stället från Nya Zeeland, USA och Kanada. USA är idag största exportören av frö till EU.